

2. Cano E., Lluch L., Grané M., Remesal A. Competency-Based Assessment Practices in Higher Education: Lessons from the Pandemics. *Trends in Higher Education*. 2023. Vol. 2, No. 1. P. 238–254. DOI: 10.3390/higheredu2010012. <https://www.mdpi.com/2813-4346/2/1/12>
3. Carless D., Boud D. The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 2018. Vol. 43. P. 1315–1325. DOI: 10.1080/02602938.2018.1463354. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02602938.2018.1463354?utm_source=chatgpt.com#d1e149
4. Jönsson A. Rubrics as a way of providing transparency in assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 2014. Vol. 39, No. 7. P. 840–852. DOI: 10.1080/02602938.2013.875117. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02602938.2013.875117?utm_source=chatgpt.com
5. Vlasenko K. V., Volkov S. V., Lovianova I. V., Sitak I. V., Chumak O. O., Semerikov S. O., Bohdanova N. H. The Criteria of Usability Design for Educational Online Courses. In: Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology. 2022. Vol. 1. P. 461–470. DOI: 10.5220/0010925200003364.
6. Шевчук Л. Д., Котенко Н. О. Впровадження англomовних освітніх компонентів у підготовку майбутніх ІТ-фахівців в умовах глобалізації: досвід, ефективність та перспективи. Педагогічна академія: наукові записки. 2025. DOI: 10.5281/zenodo.14996814

ЗАГОРОДНІЙ Роман

кандидат технічних наук,

*доцент кафедри машинознавства та транспорту
Тернопільського національного педагогічного університету*

імені Володимира Гнатюка

КОКІТКО Володимир

*аспірант кафедри машинознавства та транспорту
Тернопільського національного педагогічного університету*

імені Володимира Гнатюка

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА. СМАРТТЕХНОЛОГІЇ В ЕНЕРГЕТИЦІ»

Сучасний стан енергетичної галузі України характеризується високою динамікою змін, що зумовлює потребу у висококваліфікованих фахівцях, здатних працювати в умовах технологічних трансформацій і забезпечувати підготовку нових кадрів. Особливого значення набуває спеціальність «Професійна освіта (енергетика)», яка поєднує інженерну та педагогічну підготовку.

Метою роботи є аналіз особливостей підготовки студентів цієї спеціальності з урахуванням сучасних освітніх і галузевих вимог.

Підготовка майбутніх фахівців здійснюється на основі компетентнісного підходу, який передбачає формування інтегрованих компетентностей, що включають знання, уміння та практичні навички [1].

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», освітній процес має бути спрямований на формування конкурентоспроможного фахівця, здатного до професійної діяльності та безперервного навчання [1]. Науковці підкреслюють важливість поєднання теоретичних знань із практичною підготовкою [3].

Особливістю підготовки є інтеграція технічної (енергетичної) та педагогічної складових. Студенти опановують дисципліни з електротехніки, енергетичних систем, автоматизації, а також педагогіку і психологію.

Дослідження у сфері професійної освіти доводять, що ефективність підготовки залежить від рівня сформованості педагогічної компетентності, яка забезпечує здатність передавати знання іншим [2].

Важливою складовою є практична підготовка, що реалізується через лабораторні роботи, виробничу практику та стажування. Практична діяльність дозволяє студентам закріпити теоретичні знання та сформувати професійні вміння [4].

Аналітичні дослідження свідчать, що поєднання теоретичної та практичної підготовки підвищує рівень професійної компетентності випускників [4].

Підготовка студентів передбачає інтеграцію знань із різних галузей: енергетики, інформаційних технологій, екології та автоматизації. Особлива увага приділяється питанням енергоефективності та сталого розвитку [5].

Сучасні дослідження підкреслюють необхідність впровадження «зелених» технологій у навчальний процес як важливого елементу підготовки майбутніх фахівців [5].

У процесі підготовки активно застосовуються цифрові технології: дистанційне навчання, віртуальні лабораторії, інтерактивні методи.

Наукові джерела зазначають, що використання змішаного навчання сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу, однак не може повністю замінити практичну підготовку [3].

Освітній процес має бути адаптований до потреб ринку праці. Це передбачає співпрацю закладів освіти з підприємствами, оновлення освітніх програм і впровадження дуальної освіти.

Згідно з аналітичними даними, в Україні спостерігається дефіцит кваліфікованих фахівців у сфері енергетики, що підвищує значущість якісної підготовки студентів [4].

Серед основних проблем підготовки:

- недостатній рівень матеріально-технічної бази;
- розрив між теорією і практикою;
- потреба в оновленні змісту освіти.

Перспективи розвитку включають інтеграцію європейських стандартів освіти, розвиток дуальної форми навчання та впровадження інноваційних технологій [2].

Отже, підготовка студентів спеціальності «Професійна освіта (енергетика)» має комплексний характер і передбачає інтеграцію технічної, педагогічної та практичної складових. Аналіз джерел показує, що ефективність підготовки залежить від впровадження сучасних освітніх технологій, посилення практичної спрямованості та орієнтації на потреби ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про вищу освіту» : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Ничкало Н. Г. Професійна освіта в умовах глобалізації : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. 384 с.
3. Биков В. Ю. Інноваційні технології в освіті : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
4. Міністерство енергетики України. Аналітичні матеріали щодо розвитку енергетичної галузі. URL: <https://mev.gov.ua>
5. IEA (International Energy Agency). Energy Education and Training Systems. URL: <https://www.iea.org>

ЗАГРЕБЕЛЬНА Наталія

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри загальних дисциплін та інформаційних технологій

Київського аграрного університету

Національної академії аграрних наук України

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ У ЗВО

Сучасна парадигма моніторингу в системі забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти виходить далеко за межі традиційного адміністрування та стає базовим інструментом стратегічного менеджменту закладу. Етимологічне коріння цього поняття, що походить від латинського (нагадує, наглядає, зберігає) означає процедура систематичного збирання даних про важливі аспекти на міжнародному, загальнодержавному, регіональному чи локальному рівнях; система збору, обробки, зберігання та поширення даних про освітню систему або окремі її елементи [1, с.15]; підкреслює його місію як гаранта стабільності та неухильного дотримання встановлених орієнтирів. У межах науково-практичної дискусії моніторинг розглядається не просто як інструмент фіксації результатів навчання, а як цілісна інтелектуальна система, що охоплює безперервний збір та глибоку аналітичну обробку даних на локальному та загальнодержавному рівнях. Важливою складовою цієї системи є превентивна функція, яка дозволяє виявляти потенційні ризики зниження якості ще до того, як вони стануть критичними для освітнього процесу, що забезпечує сталість освітньої екосистеми.

Історичне становлення цієї методології, започатковане ще у тридцятих роках минулого століття працями Р. Тайлера, сьогодні набуває в Україні особливої актуальності через необхідність прискореної адаптації до європейського освітнього простору. Для вітчизняних закладів освіти моніторинг забезпечення якості є відносно новим явищем, яке вимагає не лише теоретичного переосмислення, а й міцної нормативно-правової підтримки. Це передбачає формування такої управлінської культури, де кожне рішення базується на об'єктивних показниках та прозорих процедурах вимірювання навчальних досягнень здобувачів. Особливий акцент ставиться на впровадженні інструментарію внутрішнього та зовнішнього самообстеження, що дозволяє